

Toimenpiteitä suomalaisten kansainvälistämiseksi

Suomalaisen aikuisen toivotaan tuntevan itsensä eurooppalaisen suurperheen jäseneksi myös taitojensa ja tietojensa ansiosta. Asian edistämiseksi on opetusministeriön asiantuntijaelimenä toimiva aikuiskoulutusneuvosto laatinut aikuis-koulutuksen ja kansainvälistymisen toimenpideohjelman.

Se on konkreettinen toimentapaperi ja jatkoa viime talvena valmistuneelle, toimenpiteiden suunnan näyttäneelle muistiolle "Aikuiskoulutus ja kansainvälistyminen".

Suomessa ei ole siirtolaisten vastaanottamisen perinnettä. Tulevaisuuden monikulttuurinen yhteiskunta edellyttää kuitenkin tottumista erilaisuuteen. Sitä halutaan kehittää suomalaisissa monin eri keinoin, mm. panostamalla opettajien lisäkoulutusohjelmiin, opettajien kansainväliseen vuorovaikutukseen, oppimateriaaleihin, opetussuunnitelmasuosituksiin sekä paikallistason vuorovaikutusta edistäviin toimenpiteisiin.

Projekti ajoitetaan vuosiin 1992-93 ja siitä vastaa opetusministeriö.

Suomalainen aikuinen opiskelee varsin paljon kieliä. Opetushallituksen 1990-luvun alkupuoliskolle ajoittuvassa, erittäin monitahoisessa ja -tasoisessa kieliprojektissa tavoitellaan käytännön kielitaidon tuntuva kohennusta sekä kieleen liittyvän kulttuuritiedon syventymistä.

Samoille vuosille on ajoitetaan myös aikuiskasvatusteprojekti, jossa lisätään suomalaisten Euroopan yhdentymistä koskevaa tietoa. Neljäs laaja toimenpiteiden alue on lisätä yhteistoimintaa Itämeren maiden kesken koulutuksessa alueella. Erityisesti tähdätään yleisen ympäristötietouden kohottamiseen ammatillisessa koulutuksessa sekä ympäristönsuojelun asiantuntijoiden kouluttamiseen. Tärkeänä pidetään myös yhteistyötä Itämeren ympärillä olevien naapureiden kanssa yritystoimintakoulutuksessa.

Aikuisten ammattikoulutuksesta karsittiin yleissivistäviä aineita

Vaikka aikuisväestön yleissivistyksen kohottamista pidetään välttämättömänä mm. nopeasti muuttuvan työelämän ja muuttuvien työnkuvien johdosta, aikuinen ammattikoululainen vapautetaan Suomessa yleissivistävien aineiden opiskeluvaihtoehdoista.

Muutos tarkoittaa sitä, että ensi vuoden alusta lähtien alimman asteen ammattioppilaitoksissa, ts. ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa ja muissa ammatillisissa oppilaitoksissa sekä oppisopimuksella opiskelevilta aikuisilta ei enää edellytetä puurtamista fysiikan, kemian, tietotekniikan, kansalaistiedon, liikunta- ja terveystiedon tai taide- ja ympäristökasvatuksen parissa.

Vaatimuksissa säilyvät sen sijaan äidinkieli ja matematiikka. Terveystieteiden ja sosiaalialan peruslinjoilta sekä ruotsinkielisestä perusammattikoulutuksesta edellytetään edelleenkin toisen kotimaisen kielen opiskelua.

Helpotus koskee arviolta yli puolta miljoonaa suomalaista aikuista, jotka monet työnsä ja perheensä ohessa sekä taloudellisin ponnistuksin hankkivat itselleen ammatinaikeita. Supistukset eivät sen sijaan koske korkeamman asteen aikuisten ammattikoulutusta, opistoja.

Itse ammatinhallinnan tavoitteita muutos ei koske.

Kansanopistoissa on imua

Kansanopistoilla on tänä syksynä vetovoimaa: hakijoiden runsas määrä on yllättänyt opistoväen ja monet oppilaiden vähyden johdosta aiemmin vaikeuksissa olleet kansanopistot ovat nyt täynnä. Kaikki halukkaat eivät kuluvaan syksynä päässeet toivomilleen opiskelupaikoille. Opistojen veto-voimalle on löydetty moniakin selityksiä: kansanopistojen kyvyn uusiutua ja selvitä kilpailussa varteenotettavana opiskeluväylänä, uuden rehtorin ja muutaman keskeisen opettajan persoonalliset taidot sekä lama.

Syksyn uutuuslinjoja eräissä opistoissa ovat matkailuvirkailijain opintolinja, ympäristö- ja yhteiskuntalinja, Eurolinja, Suomen kielen ja kulttuurin linja ja "sapattivuoden linja". Joissakin opistoissa annetaan myös orientaatio-opetusta ulkomaalaisille. Yleisimpiä linjoja ovat edel-

leen yhteiskunnalliset, yleissivistävät sekä harraste- ja taideaineiden linjat sekä erilaiset ammattiin valmistavat opintojaksot.



Lahden kansanopiston rehtori *Ville Marjomäki* toimii Suomen Kansanopistoyhdistyksen puheenjohtajana vuosina 1992-94. Marjomäki ottaa puheenjohtajan nuijan rehtori *Tapani Kuroselta*, jonka puheenjohtajuus on kestänyt yhtäjaksoisesti vuodesta 1975 saakka.

Ensimmäiseksi varapuheenjohtajiksi on valittu *Björn Wallén* Lärkkulla folkhögskolanista ja toiseksi varapuheenjohtajaksi *Kyllikki Tiensuu* Nurmeksen evankelisesta opistosta.

Kansalais- ja työväenopistoliike kevensi organisaatiotaan

Turussa kesäkuun alussa kokoontunut Kansalais- ja työväenopistojen liiton 23. edustajakokous jäi kansalais- ja työväenopistoliikkeen historiassa viimeiseksi. Kokous hyväksyi KTOL:lle uudet säännöt, jotka merkittävällä tavalla keventävät päätöksenteko-organisaatiota. Edustajakokouksen, valtuuston ja johtokunnan asemasta on nyt joka toinen vuosi kokoontuva vuosikokous sekä liiton hallitus.

Luottamushenkilöitä valittaessa edustajakokous leikki johtomukaisesti ja ajan epäpoliittisuutta suosivalla tavalla kuurupiiloa. Kuurupiilon säännöt olivat kuitenkin ainakin enimmä-

osan kokousedustajia hallinnassa. Niinpä uudeksi puheenjohtajaksi kokousväki äänesti Kuopion kansalaisopiston rehtorin *Martti Markkasen* (KESK), ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi *Riitta Salaston* (SDP) Vaasasta ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Helsingin kaupungin suomalaisen työväenopiston rehtorin *Risto Kuosmasen* (KOK). Liiton hallitus uusiutui niin ikään tuntuvasti.

KTOL:n valtuuston pitkäaikainen puheenjohtaja Paula Tuomikoski päätti samalla työskentelynsä kansalais- ja työväenopistoliikkeen piirissä.

Nimityksiä

Helsingin yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen uusi johtaja on valtiotieteen tohtori *Pertti Vuorela* (48). Vuorela siirtyi tehtävään Teknisen korkeakoulun yhteiskuntasuunnittelun täydennyskoulutuskeskuksesta. HY:ssä opiskelee vuosittain noin 13 000 henkilöä.

Ammattikasvatushallituksen aikuiskoulutussiantuntijana pitkään työskennellyt *Lea Salminen* on siirtynyt Mannerheimin Lastensuojeluliiton koulutuspäälliköksi.

Nuorisoseuraliikettä lähellä olevan Vapaan Siivystötoiminnan Liiton opintojohtajana aloitti syyskuun alussa ekonomi *Jaakko Rantala*. Hänen edeltäjänsä, vt. opintojohtaja *Taru Törrönen* siirtyi johtamaan Maaseudun Siivystöliiton aikuis- koulutusta.

Suomen Kirjastoseura on valinnut uudeksi puheenjohtajakseen kansanedustaja *Mirja Ryy-näsen*.